

Vänner i stallet

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om Neda och Pim som är på ridskolan. Plötsligt måste deras ridlärare Kalle åka iväg till djursjukhuset med sin häst Donna som har ont i magen. Tillsammans med Amina och Ebba blir Neda och Pim ansvariga för stallet när Kalle är borta. När Neda ska stänga grinden till hästarna i hagen glömmer hon att dra igen de två sista trådarna till grinden. Lite senare upptäcker Pim att hästarna har rymt. Kommer de att hitta hästarna igen?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel ramsor och sånger. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Tala och samtala i olika sammanhang.

LÄSNING MED HJÄLP AV POST-IT-LAPPAR

Ge eleverna post-it-lappar som de kan använda under läsandets gång. Sätt upp ett stort blädderblockspapper där eleverna kan sätta upp sina lappar. Gå igenom med eleverna hur de kan använda sig av lapparna. Sätt gärna upp en affisch i klassrummet som stöd under läsandets gång. Så här kan affischen se ut:

Du kan använda dig av lapparna för att ...

- markera någon intressant del i boken.
- skriva vad du tror kommer att hända sedan.
- skriva upp ord som du behöver hjälp med.
- skriva av din favoritdel i boken.
- anteckna frågor som du har.
- fundera över tankar som du har.
- berätta om svåra ord som du har klurat ut med hjälp av det som står i meningarna runt omkring.

Skriv sidnummer på dina post-it-lappar. Sätt dina lappar på blädderblocket.

TILLVERKA EN KÄPPHÄST

Låt eleverna tillverka sina egna käpphästar. Använd en lagom tjock rullstav som kapas till cirka en meter lång.

- Ta en tjock raggsocka i en rolig färg och fyll med stoppning, t.ex. hö eller bomull.
- Trä sockan på skaftet, sy ihop och fäst den noga, så att huvudet sitter fast.
- Sy på öron av filt och använd garn till att göra man och lugg.
- Brodera mun och näsborrar, sy fast ögonknappar och använd ett tunnare rep till träns och tyglar.

Låt sedan hästarna följa med till idrottslektionen, där eleverna får tävla med dem.

Gör en hinderbana. Dela upp eleverna i två lag, som ställer sig på rad intill varandra. Ge sedan de två första i varje lag en instruktion. Påpeka att det är viktigt att lyssna noga på instruktionen så att de kommer ihåg den. En instruktion kan till exempel vara: "Gå slalom och sedan över bänken, runda konen och galoppera tillbaka."

Den som kommer tillbaka först har vunnit för sitt lag, och det lag som har flest individuella vinster vinner hela tävlingen

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vem är Los ägare?
Los ägare är Pims mamma
2. Hur många är de som ska träna för Kalle?
De är fyra tjejer som ska träna för Kalle.
3. Varför tycker Neda att det är läskigt att rykta Donna?
Neda tycker att det är läskigt att rykta Donna för hon är så stor.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

4. Varför sparkar Donna inne i stallet?
Donna sparkar för att hon har ont i magen.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge egna svar.)

5. Varför tror du att Neda tycker att Amina och Ebba vill vara coola?
Eget svar.
6. Hur gamla tror du att Neda och Pim är?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

7. Varför kommer Lotta inspringande i ridhuset?
Lotta kommer inspringande i ridhuset för att Donna har blivit sämre.
8. Vad använder Kalle för att få Donna att gå framåt?
Kalle använder ett spö för att få Donna att gå framåt.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

9. Varför låter Kalle stressad när han pratar?
Kalle låter stressad när han pratar för att han är orolig för Donna.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge egna svar.)

10. Vilket tror du går snabbast: trav eller galopp?
Eget svar.
11. Vad tror du menas med att "sitta av hästen"?
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

12. Vad får Pim, Neda, Ebba och Amina för uppdrag av Kalle?
Pim, Neda, Ebba och Amina får i uppgift att ta hand om stallet.
13. Vad gör Neda lugn?
Neda blir lugn när Lo trycker sin mule mot henne och när hon lägger armarna om Los hals.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

14. Varför behöver Kalle Nedas hjälp vid transporten?
Kalle behöver Nedas hjälp för att Donna inte vill gå in i transporten.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

15. Vad tror du kommer hända nu när Neda inte hann stänga alla trådarna till grinden?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

16. Vad kan hända en häst som får tarmvred?
En häst som får tarmvred kan dö.
17. Vad ska tjejerna göra i stallet?
Tjejerna ska mocka i boxarna.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

18. Varför har Amina tårar i ögonen?
Amina har tårar i ögonen för att hon är orolig för att Donna ska dö.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

19. Vad tror du kommer att hända med Donna?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

20. Varför är det Nedas fel att hästarna har rymt?
Det är Nedas fel för hon glömde stänga alla tre trådarna till grinden. Hon stängde bara en tråd.
21. Varför är det farligt med hästar på vägen?
Det är farligt med hästar på vägen för de kan krocka med en bil.
22. Varför gick inte Neda tillbaka och stängde grinden?
Neda gick inte tillbaka för att hon glömde bort det.
23. Vem upptäcker att hästarna har rymt?
Pim upptäcker att hästarna har rymt.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Varför går det inte att tänka på något annat än Donna?
Det går inte att tänka på något annat för de är oroliga att Donna ska dö.

Fråga bortom raderna

 (Fundera och ge ett eget svar.)

25. Varför tror du att Neda glömde att stänga grinden till hästarna ordentligt?
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

26. Hur visste Neda att en flock hästar har en ledare?
Neda visste det för hon hade läst det i en hästtidning.
27. Hur vet de att Storm är ledaren bland hästarna?
De vet att Storm är ledaren eftersom han väljer hö först och för att han alltid bestämmer i hagen.
28. Hur lockar Neda till sig Storm?
Neda lockar till sig Storm genom att prassla med en påse som Storm tror att det finns godis i.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

29. Varför blir Neda stressad?
Neda blir stressad för att människorna i bilarna tittar på dem.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge egna svar.)

30. Tror du att Storm får med sig de andra hästarna?
Eget svar.
31. Vad hade du gjort om du hade kört på vägen och det hade kommit en flock hästar?
Eget svar.

Kapitel 7

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

32. Vem är arg på Neda?
Amina är arg på Neda.
33. Vad är det som gör att Neda tror att Kalle kanske aldrig kommer att lita på henne igen?
Neda tror att Kalle aldrig kommer att lita på henne igen för att hon glömde stänga grinden.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

34. Hur vet Neda att Amina är arg på henne?
När Amina påpekar att man alltid måste stänga alla trådar i grinden så tittar hon på Neda.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

35. Tycker du att det är schysst av Amina att titta på Neda och säga att man alltid måste stänga alla trådarna? Varför? Varför inte?
Eget svar.

Kapitel 8

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

36. Vem fixar lunch till tjejerna?
Amina och Pim fixar lunch till tjejerna.
37. Vem får vara i stallets kök?
De som tar hand om stallet får vara i köket.
38. Varför slutar Neda tänka på allt det jobbiga som har hänt?
Neda slutar att tänka på allt jobbigt som har hänt för att tjejerna har så roligt.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

39. Hur tror Neda att Kalle kommer att få reda på vad som har hänt när han varit borta?
Neda tror att Amina kommer att skvallra för Kalle och berätta att Neda glömde låsa grinden ordentligt när han var borta.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

40. Varför tror du att Kalle inte har med sig hästtransporten när han kommer tillbaka till stallet?
Eget svar.

Kapitel 9

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

41. Varför är Donna kvar på djursjukhuset?
Donna är kvar på djursjukhuset för att hon ska vila.
42. Vem säger att Neda glömde stänga alla trådarna till grinden?
Det är Neda själv som berättar att hon glömde stänga alla trådar till grinden.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

43. Vad är det som gör Neda förvånad?
Neda blir förvånad över att Amina försvarar henne istället för att skvallra.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

44. Varför tror du att Amina ler mot Neda i slutet av kapitlet?
Eget svar.

Kapitel 10

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

45. Varför måste Kalle åka hem?
Kalle måste åka hem till sina barn.
46. Vad gör Pim och Neda när Amina och Ebba är ute och rider?
Pim och Neda står och pratar i stallet när Ebba och Amina är ute och rider.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

47. Varför kan inte Amina och Ebba rida oftare?
Amina och Ebba kan inte rida oftare för de har inte egna hästar.
48. Vad i kapitlet är det som visar att Pim och Neda är bra kompisar med Amina och Ebba?
Man märker att de är bra kompisar för att de lånar ut sina hästar till Amina och Ebba.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

49. Vad tror du klockan är när Kalle säger att det är sent? Varför tror du så?
Eget svar.

PLATSER I BOKEN

- 3 i hagen
- 5 på stora vägen
- 1 på ridskolan
- 2 i stallet
- 4 i stallet
- 8 i köket på ridskolan
- 6 i hagen
- 7 i stallet
- 9 på parkeringen
- 10 i stallet

SANT ELLER FALSKT?

Neda lånar Pims mammas häst.	S

Neda tycker att Storm är stor.	F

Amina och Ebba har röda ridbyxor.	F

Lotta är tjejernas ridlärare.	F

Det är tre trådar som ska stängas på grinden in till hagen.	S

Neda och Amina är bästisar.	F

Kalles häst heter Donna.	S

Kalle är stolt över tjejerna.	S

Kalle har barn.	S

Neda tror att Kalle inte kommer lita på henne igen.	S

Amina skvallrar på Neda.	F

Det ligger en stor väg nära hagen.	S

Tjejerna äter nudlar till lunch.	F
